CENTRI CIVILNIH INICIJATIVA
ЦЕНТРИ ЦИВИЛНИХ ИНИЦИЈАТИВА

MONITORING RADA

VLADE SREDNJOBOSANSKOG KANTONA

ZA PERIOD 01.01.2012 – 31.03.2012. GODINE

SADRŽAJ

SADRŽAJ 2
UVOD 3
OSNOVNE INFORMACIJE O RADU VLADESREDNJOBOSANSKOG KANTONA 4
Sjednice Vlade Srednjobosanskog kantona – Obim i dinamika 4
Zakonodavna aktivnost Vlade SBK 7
PROGRAM RADA VLADE SBK 9
Realizacija Programa rada 11
EFEKTI RADA KANTONALNE VLASTINA ŽIVOT GRAĐANA 13
ODNOS RADA VLADE I SKUPŠTINE 14
TRANSPARENTNOST RADA VLADE SBK 15
AKTIVNOSTI ČLANOVA VLADE 16
Prisustvo sjednicama Vlade SBK 16
Primanja članova Vlade SBK 16
GENERALNI ZAKLJUČCI 18
PREPORUKE 20

UVOD

Izvještaj o nalazima monitoringa rada Vlade Srednjobosanskog kantona (SBK) za prvi kvartal 2012. godine je jedan od rezultata nastojanja Centara civilnih inicijativa da, kontinuiranim praćenjem i periodičnim izvještavanjem, javnosti omogući uvid u rad institucija vlasti i iste učini odgovornijim u obavljanju svojih obaveza.

Monitoring rada Vlade je podrazumijevao praćenje sjednica Vlade kroz zapisnike, mjera i odluka koje je Vlada donosila i njihovo analiziranje. Pri izradi izvještaja, kao ulazni parametri, korištene su informacije iz prethodnih analiza CCI-a, zapisnika sa održanih sjednica Vlade, zvanične web stranice, te ostalih materijala traženih i dostavljenih od strane ove institucije.

U ovom dokumentu prikazani su rezultati rada Vlade Srednjobosanskog kantona, za period 01.01.-31.03.2012. godine, uz analizu projeciranih aktivnosti ove institucije za 2012. godinu. Izvještaj je fokusiran kako na analiziranje rada Vlade kao institucije, tako i na analiziranje pojedinačnih učinaka članova Vlade. I dalje želimo ukazati na činjenicu da prevashodan uticaj u njihovom radu nemaju uvijek vanjski faktori, nego da učinak u dobroj mjeri, a možda i najčešće, zavisi od nivoa individualne odgovornosti.

Ovom prilikom ističemo izuzetnu profesionalnost i kooperativnost sekratara Vlade SBK, gospodina Slavka Luketine, i njegovih saradnika, kao i predstavnika Ministarstva finansija kojima se zahvaljujemo na konstruktivnoj saradnji.

Sjednice Vlade Srednjobosanskog kantona – Obim i dinamika

U izvještajnom periodu[1] Vlada SBK održala je 12 sjednica od čega 8 redovnih i 4 vanredne sjednice. Ukupno je bilo 14 zasjedanja jer su 10. i 11. sjednica održana u dva nastavka. Na 12 sjednica razmatrano je 317 mjera ili 23 mjere prosječno po sjednici. Međutim, kako su neke mjere bile dva ili više puta na sjednici stvarni broj razmatranih mjera u ovom periodu je 301.

Datum	Br. sjednice	Tip	Planirano tačaka	Realizovano tačaka	Planirano mjera	Razmatrane mjere
10.01.2012	4	Redovna	1	6	23	28
13.01.2012	5	Redovna	2	2	3	3
17.01.2012	8	Vanredna	2	4	6	8
26.01.2012	9	Vanredna	4	5	6	11
30.01.2012	6	Redovna	42	46	79	83
31.01.2012	7	Redovna	1	1	6	6
09.02.2012	8	Redovna	13	17	25	30
13.02.2012	10	Vanredna	1	1	1	1
16.02.2012	9	Redovna	21	28	23	30
23.02.2012	11	Vanredna	3	8	3	8
08.03.2012 12.03.2012	10	Redovna Nastavak	53	49	64	69
29.03.2012 02.04.2012	11	Redovna Nastavak	33	34	43	40
		Ukupno:	**176**	**201**	**282**	**317**[2]
		Prosječno:	**13**	**14**	**20**	**23**

Tabela 1. Pregled održanih sjednica Vlade SBK u periodu od 01.01-31.03.2012

U prosjeku Vlada Srednjobosanskog kantona je tokom prvog kvartala 2012. godine imala četri sjednice mjesečno što je konačno, nakon dužeg perioda, na nivou prosjeka drugih kantonalnih Vlada u FBiH (jedna sjednica sedmično). Inače, redovne sjednice Vlade su jedan od preduslova da se izvršna vlast na odgovarajući način i u kontinuitetu bavi pitanjima iz vlastite nadležnosti. Upravo zbog toga je važno voditi računa o dinimici rada neke institucije.

Sa stanovišta dinamike, intenzitet rada Vlade SBK je tokom 2012. godine nažalost imao laganu silaznu putanju. U prva tri mjeseca broj održanih sjednica - zasjedanja je kontinuirano opadao. Sa 6 sjednica u januaru na 2 sjednice u martu (3 zasjedanja). Istovremeno je broj razmatranih mjera uglavnom pratio dinamiku održanih sjednica (Slika 1).

[1]Obzirom da je 11. redovna sjednica Vlade SBK započela u mart a zavrsena u aprilu Izvjestaj uključuje i analizu nastavka te sjednice (zavrsena 02.04.2012)
[2]Neke mjere kao što su zakoni, budžet i slično bile više puta na dnevnom redu sjednica Vlade u različitim formama

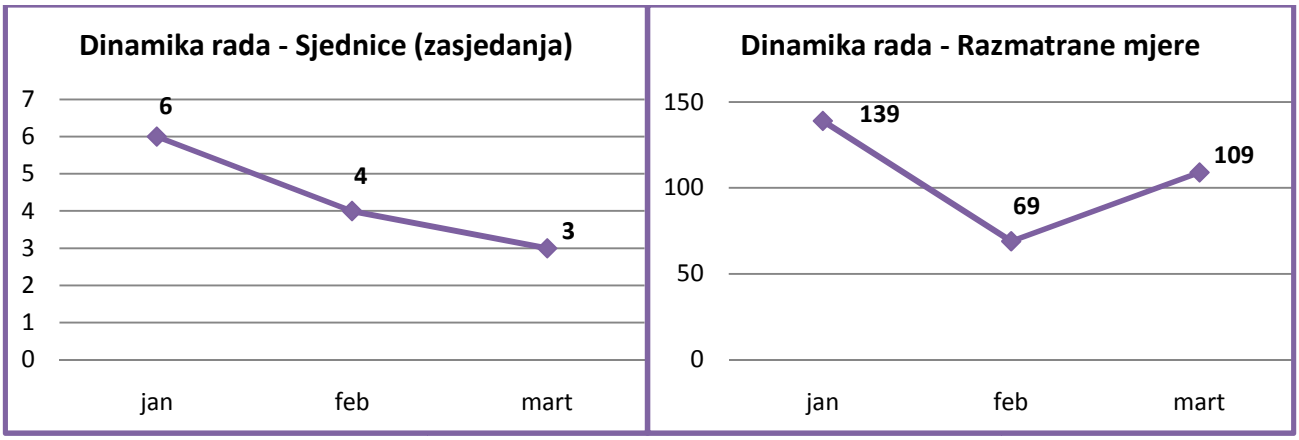

Slika 1. Održane sjednice i razmatrane mjere Vlade SBK u prvom kvartalu 2012. godine

Kao što se vidi iz predhodne slike mjesec, januar 2012. godine je bio najproduktivniji za Vladu Srenjobosanskog kantona. Interesantno je napomenuti da je u ovom mjesecu Vlada značajan dio svojih aktivnosti posvetila donošenju Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti u SBK i amandmanima koji su na taj zakon došli iz parlamentarnih struktura.

Sa stanovišta karaktera održanih sjednica, Vlada Srednjobosanskog kantona je u toku prvog kvartala 2012. godine zadržala visok udio vanrednih sjednica, mada se on u odnosu na predhodni period nešto smanjio. Tako je od 12 održanih sjednica Vlade, svaka treća sjednica bila vanredna. Sa 37%, iz ranijeg perioda, udio vanrednih sjednica u ukupnom broju održanih sjednica je smanjen na 33%.

Ishod	Vlada SBK
Usvojeno	275
Nije usvojeno	21
Odgođeno izjasnjavanje	21
Ukupno	**317**

Tabela 2. Ishod mjera razmatranih na sjednicama Vlade

Posmatramo li mjere sa stanovišta njihove sudbine na sjednicama Vlade, u prvom kvartalu 2012. godine (tabela broj 2), onda vidimo da je Vlada uglavnom zauzimala pozitivan stav i prihvatala mjere koje su joj bile na dnevnom redu. Preciznije, u ovom periodu jedine mjere koje Vlada SBK nije podržala su neki od amandmana na Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti u SBK.

Sa stanovišta strukture razmatranih mjera kao i u predhodnom periodu dominantni udio u mjerama tretiranim na sjednicama Vlade imaju odluke, koje se opet u najvećem broju slučajeva odnose na trošenje budžetskih sredstava, odabir ponuđača ili nabavku opreme. Nasuprot tome, Vlada SBK razmatralaje u ovom periodu ukupno 6 zakona odnosno 2% od ukupnog broja razmatranih mjera. Iako se ne radi o značajnom broju to je znatan napredak, imamo li na umu ovaj vid aktivnosti Vlade SBK u prethodnom periodu (poređenja radi ovih 6 zakona u prvom kvartalu predstavlja polovicu zakona koje je Vlada utvrdila u toku cijele prošle godine).

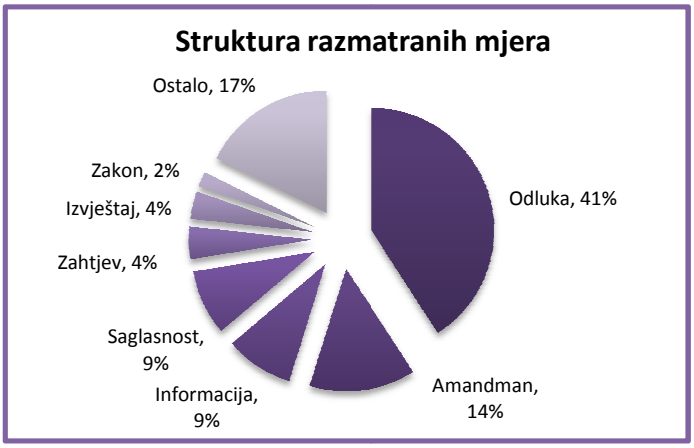

Slika 2. Razmatrane mjere na sjednicama Vlade SBK

Tabela u nastavku daje pregled mjera, koje je Vlada SBK razmatrala, po predlagačima za period 01.01.2012. godine do 31.03.2012. godine, (ministarstvima), i pokazuje međusobni odnos pojedinih ministarstava po tipovima mjera koje su razmatrali.

Predlagač	Zakon	Odluka	Izvještaj	Informacija	Saglasnost	Program	Zaključak	Ostalo	Ukupno
Ministarstvo unutrašnjih poslova		8		8	4			3	23
Ministarstvo pravosuđa i uprave	2	1	1	1	6		1	11	23
Ministarstvo financija		14	4	3	2			7	30
Ministarstvo gospodarstva	1	10	1		4			5	21
Ministarstvo šumarstva, poljoprivrede i vodoprivrede		3	1		2			6	12
Ministarstvo prostornog uređenja, obnove i povratka	3	4	1	1	1	1		3	14
Ministarstvo zdravstva i socijalne politike		1	1	2			2	3	9
Ministarstvo prosvjete, znanosti, kulture i športa		14		2	2		1	3	22
Kantonalna uprava za pitanja branitelja i invalida		41							41
Služba za zajedničke poslove tijela kantona Središnja Bosna		22		2	2				26
Vlada Kantona Središnja Bosna						1		13	14
Ostali		5	2	8	3	3		45	66
Ukupno	6	123	11	27	26	5	4	99	301

Tabela 3. Razmatrane mjere po predlagačima

Kao što vidimo u tabeli najveći broj predloženih mjera došlo je iz Kantonalne uprave za pitanja branitelja i invalida i uglavnom se radi o odlukama kojima se osiguravaju izdvajanje novčanih sredstava za zaštitu prava boračkih populacije. Zbog sličnog razloga (odluka finansijske prirode) Ministarstvo finansija također ima značajan broj predloženih mjera (10% ukupno razmatranih mjera Vlade). Važno je istaknuti i Ministarstvo prostornog uređenja, obnove i povratka koje je imalo najveći broj zakonodavnih aktivnosti u ovom periodu (polovinu svih zakonodavnih aktivnosti Vlade).

Sa aspekta programiranosti mjera koje je Vlada Srednjobosanskog kantona razmatrala, isključivo zbog niskog nivoa planiranja (o čemu se više govori u posebnom dijelu izvještaja), dominiraju mjere koje nisu bile obuhvaćene Programom rada za 2012. godinu, odnosno neplanirane mjere. Ne računajući višestruko ponavljanje mjera na različitim sjednicama Vlade, samo je 2% mjera razmatranih tokom prvog kvartala 2012. godine na sjednicama Vlade Srednjobosanskog kantona, bilo iz Programa rada za 2012. godinu. Preciznije, od 301 ukupno razmatrane mjere tek 7 mjera su bile obuhvaćene programom. Nizak nivo programiranih mjera u ukupnom broju razmatranih mjera, govori da je Vlada Srednjobosnskog kantona uglavnom donosila ad hoc riješenja problema koji su se stihijski pojavljivali.

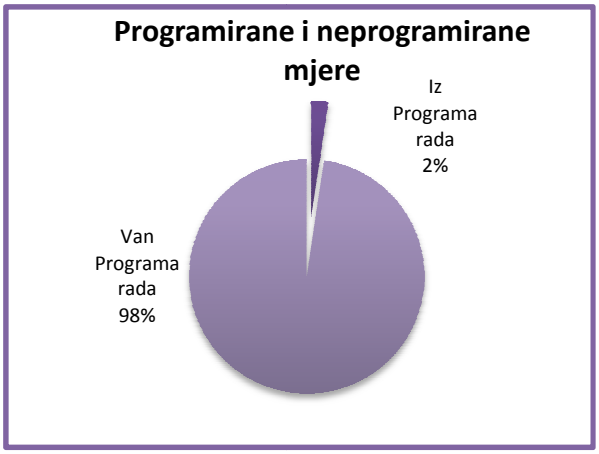

Slika 3. Razmatrane mjere na sjednicama Vlade

Zakonodavna aktivnost Vlade SBK

Zakonodavna aktivnost Vlade SBK u prva tri mjeseca 2012. godine bila je skromna. Naime, tokom ovog perioda Vlada SBK utvrdila je **šest zakona**, u prosjeku dva zakon mjesečno.

Tabela u nastavku daje listu utvrđenih zakona i više informacija o zakonodavnom procesu svakog pojedinačnog zakona.

Naziv mjere	Predlagači	Status	Pregled ranijih dešavanja
Zakon o komunalnim djelatnostima	Ministarstvo prostornog uređenja, obnove i povratka	U proceduri	08.03.2012 - Vlada SBK- Nacrt - Utvrđeno 11.04.2012 - Skupština SBK - Nacrt - Utvrđeno
Zakon o zakupu/najmu stana	Ministarstvo prostornog uređenja, obnove i povratka	U proceduri	30.04.2010 - Vlada SBK - Nacrt - Skinuto sa dnevnog reda 16.02.2012 - Vlada SBK - Nacrt - Utvrđeno 11.04.2012 - Skupština SBK - Nacrt - Utvrđeno
Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o kantonalnim administrativnim pristojbama	Ministarstvo pravosuđa i uprave	Utvrđen na Vladi Usvojen na Skupštini	08.04.2010 - Vlada SBK - Nacrt - Utvrđeno 14-07-2011 - Vlada SBK - Nacrt - Utvrđeno očitovanje Vlade o ranije utvrđenom Nacrtu,po zaključku Skupštine 17.11.2011 - Skupština SBK - Nacrt - Utvrđeno 30.01.2012 - Vlada SBK - Prijedlog - Utvrđeno 29.02.2012 - Skupština SBK - Prijedlog - Usvojeno
Zakon o rudarstvu SBK	Ministarstvo gospodarstva	U proceduri	29.03.2012 - Vlada SBK - Prijedlog - Utvrđeno
Zakon o o organizaciji i djelokrugu kantonalnih ministarstava i drugih tijela kantonalne uprave Kantona Središnja Bosna	Ministarstvo pravosuđa i uprave	U proceduri	29.03.2012 - Vlada SBK - Nacrt - Izjašnjavanje odgođeno
Zakon o prestanku važenja Zakona o nadziđivanju zgrada, izgradnji potkrovih stanova i dogradnji stanova	Ministarstvo prostornog uređenja, obnove i povratka	U proceduri	29.03.2012 - Vlada SBK - Nacrt - Utvrđeno

Tabela 4. Razmatrani Zakoni u Vladi SBK od 01.01.2012 do 31.03.2012

Pozitivno je, kao što smo ranije naveli činjenica da je Vlada Srednjobosanskog kantona u odnosu na prethodni period početkom 2012. godine intenzivirala svoje zakonodavne aktivnosti. Naime, tokom 2011. godine Vlada SBK je razmatrala u prosjeku po jedan zakon mjesečno, da bi se taj prosjek u 2012. godini povećao na dva zakona mjesečno. Imamo li na umu da je Programom rada Vlada planirala donošenje 36 zakona tokom 2012. godine, jasno je da je ovaj nivo zakonodavne aktivnosti nedovoljan i da ovakav neće rezultirati zadovoljavajućom realizacijom Programa rada.

Iz tabele vidimo da je za dva zakona (Zakon o zakupu/najmu stana i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o kantonalnim administrativnim pristojbama) zakonodavna procedura trajala više godina. Ovakvim razvlačenjem zakonodavnog procesa, omalovažava se potreba i razlozi za donošenje zakona. Obzirom da Vlada SBK uživa široku parlamentarnu podršku u Skupštini, to bi trebala iskoristiti kako bi prevazišla nagomilane zakonodavne zaostatke.

Od **6** zakona utvrđenih na Vladi SBK i upućenih Skupštini u daljnju proceduru, Skupština je do 31.03. 2012. godine usvojila **1**, dok su preostali zakoni još uvijek u parlamentarnoj proceduri.

Govoreći o zakonodavnim aktivnostima, treba istaći i činjenicu da je Srednjobosanski kanton među prvim kantonima započela proceduru donošenja Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti u SBK (Usaglašavanje sa federalnim zakonom). Iako je ovaj zakon Vlada utvrdila u 2011. godini, tokom januara 2012. godine Vlada je uložila izuzetne napore da se ovo pitanje sistemski uredi. Samo na ovaj zakon uloženo je preko 35 amandmana, zbog kojih je Vlada održala čak 4 sjednice. Napori koje je Vlada uložila i ozbiljnost sa kojom je pristupila u donošenju ovog zakona dobar su pokazatelj modela saradnje i uvažavanja Vlade, Skupštine i drugih interesnih skupina, te bi bilo korisno da sa istom pažnjom i energijom vlast SBK pristupi sistemskom uređenju pitanja iz oblasti zapošljavanja, zdravstva, socijalne politike itd.

PROGRAM RADA VLADE SBK

Za razliku od Budžeta za 2012. godinu koji je donešen na vrijeme, Vlada SBK je kasnila sa izradom i donošenjem Programa rada za ovu godinu, drugog po važnosti dokumenta koji osigurava efikasan rad institucija. Istina, kašnjenje je bilo očekivano imamo li na umu vrijeme kada je nova Vlada imenovana i sve probleme koji su pratili njeno imenovanje. Inače, Program rada Vlade je ključni dokument koji treba da odredi zadatke i smjernice u radu Vlade tokom određenog narednog perioda i koji daje (kroz periodično praćenje stepena njegove realizacije) mogućnost instituciji da bude na vrijeme upozorena na zastoje i probleme u određenim segmentima i potrebu preduzimanja koraka u cilju njihovog prevazilaženje. Njegovo nedonošenje ili donošenje tek forme radi, pokazuje nespremnost institucije da se na zaista ozbiljan i odgovoran način bavi pitanjima iz svoje nadležnosti.

Proces donošenja programa rada novi saziv Vlade započeo je sredinom decembra prošle godine razmatranjem pojedinačnih programa rada ministarstava, ali do kraja 2011. godine on nije donešen. Tek 09.02.2012. godine Vlada je utvrdila vlastiti program, koji je Skupština ozvaničila 29.02.2012. godine. Prema tome Vlada je zvanično dobila svoj program rada uz dva mjeseca zakašnjenja što je u odnosu na predhodni period, ipak, izvjesni napredak. Tabela u nastavku pokazuje odnos prema planiranju kakav je imao predhodni saziv Vlade SBK i kao što vidimo kašnjenje u programiranju rada Vlade SBK nije ništa novo.

Godina	Datum usvajanja	Zakašnjenje
Program rada za 2007. godinu	22.11.2007	10 mjeseci i 22 dana
Program rada za 2008. godinu	31.03.2008	3 mjeseca
Program rada za 2009. godinu	21.10.2009	9 mjeseci i 21 dana
Program rada za 2010. godinu	03.02.2010	1 mjesec
Program rada za 2011. godinu	30.11.2011	11 mjeseci
Program rada za 2012. godinu	29.02.2012	2 mjeseca

Tabela 5. Usvajanje Programa rada Vlade SBK

Ono što se dodatno može uočiti kada se Program rada Vlade Srednjobosanskog kantona za 2012. godinu upoređuje sa Programima iz predhodnog perioda jeste činjenica da je primjetan metodološki napredak pri njegovoj izradi. Pri izradi programa rada za 2012. godinu ministarstva i Vlada uložili su dodatne napore te objasnili razloge donošenja svake mjere pojedinačno, način na koji svaka planirana mjera treba biti donešena, objasnili su postupak donošenja, nastojali su da preciziraju rokove, itd. Osim toga Program rada za 2012. godinu sadrži i dodatno navedene operative mjere ministarstava i Vlade.

Ako zanemarimo 2011. godinu, u kojoj Vlada po pitanju programiranja svoga rada bilježi katastrofalne rezultate, Program rada za 2012. godinu koji sadrži 92 mjere obimom je na nivou prosjeka iz predhodinog perioda (2007. godine bilo planirano 97 mjera, 2008. godine 108 mjera, 2009. godine 86 mjera, i 2010. godine 95 mjera, 2011. godine 44 mjere). Tabela u nastavku daje više detalja o obimu programa rada.

Tipovi	Januar	Februar	Mart	April	Maj	Juni	Juli	Avgust	Septembar	Oktobar	Novembar	Decembar	Ukupno
Analiza				1			1			1		3	6
Budžet - Proračun						1						1	2
Informacija				1			1			1		1	4
Izvještaj	6	3		2		1	1	9		1		2	25
Odluka		0	1							1			2
Ostalo		1				1						2	4
Program			2			1						8	11
Strategija												2	2
Zakon	2		5			8	2	1	3			15	36
Ukupno	**8**	**4**	**8**	**4**	**0**	**12**	**5**	**10**	**3**	**4**	**0**	**34**	**92**

Tabela 6. Program rada Vlade SBK

Analizirajući strukturu mjera koje su planirane da budu donešene u 2012. godini vidljivo je da je i ona bliska strukturi mjera koje su imali predhodni programi rada. U Programu rada za 2012. godinu, kada su mjere u pitanju, dominiraju zakonodavne ativnosti. Od 92 planirane mjere skoro 40% je planiranih zakona, slična situacija je bila i prije ali je uvjek pri realizaciji upravo ovaj vid aktivnosti bio zapostavljan. Stoga je ovdje važno reći da je značajan dio zakona planiranih u programu radu prenešen iz predhodnih perioda kao nerealizovan. Upravo zbog toga očekujemo da će Vlada pristupiti realizaciji, Programom rada, zacrtanih obaveza sa istom ozbiljnošću kao i njegovoj izradi.

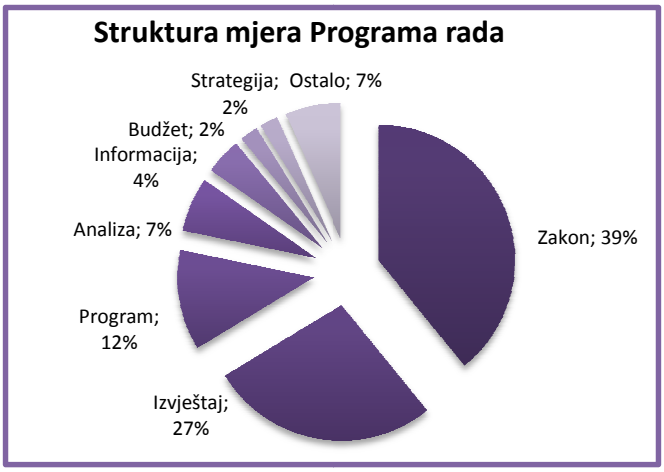

Slika 4. Struktura programa rada

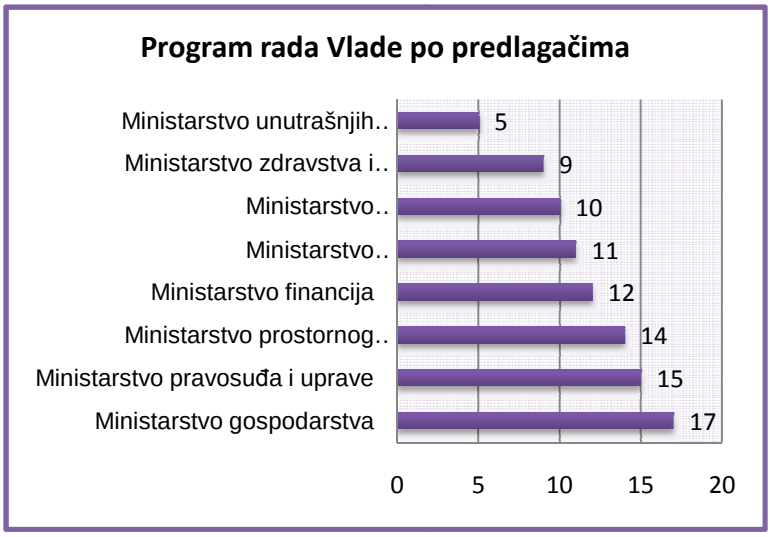

Slika 5. Program rada Vlade SBK po nosiocima aktivnosti

Iako postoji napredak u obimu planiranja, u odnosu na prošlu godinu i dalje se ne radi o pretjerano ambicioznom Programu. U odnosu na druge kantone radi se o prosječnom obimu planiranja. Da program nije ambiciozan dovoljno je pogledati njegovu strukturu po nosiocima. Ova analiza pokazuje da je najambiciozniji program Ministarstva gospodarstva koje je planiralo u 2012. godini razmatrati po 1,5 mjeru mjesečno, odnosno 3 mjere svaka dva mjeseca. Program rada Vlade Srednjobosanskog kantona je koncipiran tako da u prosjeku svako ministarstvo treba predložiti na sjednice vlade po jednu mjeru mjesečno.

Realizacija Programa rada

Ako znamo da je zbog kašnjenja u donošenju Programa rada, Vlada dio vremena planirala retroaktivno, onda se za realizaciju Programa rada, može reći da je nedovoljna.

Naime, Programom rada je Vlada Srednjobosanskog kantona planiralna za prva tri mjesece donijeti 25 mjera (računajući nacrte zakona planirane programom). Međutim do kraja trećeg mjeseca od ovih 25 planiranih mjera iz Programa rada na dnevnom redu Vlade bilo je ukupno 6 mjera pri čemu je realizovano 5 mjera a jedna mjera je još uvjek u proceduri. To znači da je Vlada nije realizovala preko 75% svojih kvartalnih obaveza. Govoreći o realizaciji programa važno je napomenuti da je u ovom periodu Vlada realizovala i dvije mjere (dva zakona) koje su programom bile planirane u kasnijem periodu. Sumirajući sve navedeno dakle od 92 planirane mjere u 2012. godini Vlada je u prvom kvartalu realizovala svega 7 mjera što je manje od 8% godišnjih obaveza.

Tabela u nastavku daje pregled nerealizovanih mjera iz Programa rada Vlade Srednjobosanskog kantona za prvi kvartal 2012. godine kao i predlagače istih.

Naziv mjere	Predlagači	Nacrt	Prijedlog
Izvještaj o radu MUP-a SBK za 2011. godinu	Ministarstvo unutrašnjih poslova		Feb
Zakon o izmjenama Zakona o pravima izabranih dužnosnika, nositelja izvršnih dužnosti i savjetnika u institucijama vlasti u Kantona Središnja Bosna	Ministarstvo financija Ministarstvo pravosuđa i uprave		Mart
Zakon o državnoj službi Srednjobosankog kantona (2012)	Ministarstvo pravosuđa i uprave	Mart	Juni
Izvještaj o radu Ministarstva pravosuđa SBK za 2011. godinu	Ministarstvo pravosuđa i uprave		Jan
Odluka o izmjeni Odluke o uvjetima i načinu korištenja godišnjih odmora za državne službenike i namještenike u kantonalnim organima državne službe	Ministarstvo pravosuđa i uprave		Mart
Izvještaj o radu Ministarstva finansija SBK za 2011. godinu	Ministarstvo financija		Jan
Konsollidovani godišnji obračun za 2011. godinu	Ministarstvo financija		Feb
Zakon o prijevozu osoba i stvari u SBK	Ministarstvo gospodarstva	Mart	Juni
Izvještaj o radu Ministarstva privrede SBK za 2011. godinu	Ministarstvo gospodarstva		Feb
Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o kantonalnim administrativnim pristojbama iz oblasti rada Sektora prometa	Ministarstvo gospodarstva	Mart	Juni
Program trošenja sredstava sa stavke Transfer – poticaji gospodarstvu, s kriterijima raspodjele za 2012. godinu	Ministarstvo gospodarstva		Mart
Program sufinanciranja istražnih radova u domeni mineralnih sirovina za 2012. godinu, sukladno članku 13. Zakona o rudarstvu	Ministarstvo gospodarstva		Mart
Izvještaj o radu Ministarstva šumarstva, poljoprivrede i vodoprivrede SBK za 2011. godinu	Ministarstvo šumarstva, poljoprivrede i vodoprivrede		Jan
Zakon o građenju	Ministarstvo prostornog uređenja, obnove i povratka	Feb	Dec
Izvještaj o radu Ministarstva prostornog uređenja, obnove i povratka SBK za 2011. godinu	Ministarstvo prostornog uređenja, obnove i povratka		Jan
Izvještaj o radu Ministarstva zdravstva i socijalne politike SBK za 2011. godinu	Ministarstvo zdravstva i socijalne politike		Jan
Zakon o udžbenicima	Ministarstvo prosvjete, znanosti, kulture i športa		Mart
Zakon o visokom obrazovanju	Ministarstvo prosvjete, znanosti, kulture i športa		Mart
Izvještaj o radu Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta SBK za 2011. godinu	Ministarstvo prosvjete, znanosti, kulture i športa		Jan

Tabela 7. Nerealizovane mjere iz Programa rada Vlade SBK za prvi kvartal 2012. godine

Da postoji opravdanost za zabrinutost kada je realizacija Programa rada Vlade SBK u pitanju vidljivo je kada pogledamo nosioce obaveza odnosno kada analiziramo realizaciju programa sa stanovišta predlagača mjera. U tom kontekstu vrlo je interesantno je da niti jedno ministarstvo nije realizovalo svoje programske obaveze za prvi kvartal u cijelosti. Postoje čak 3 ministarstva koja su u prvom kvartalu planirala samo po jednu mjeru i nisu uspjeli ni tu jednu mjeru da realizuju. Stvar postaje apsurdnija ako znamo da se radi o Izvještajima o radu za predhodnu godinu. Slika u nastavku daje više detalja o realizaciji programa rada po ministarstvima.

Slika 6. Realizacija Programa rada Vlade SBK po ministarstvima

Kao što možemo vidjeti najveći procenat realizacije ima Ministarstvo prostornog uređenja, obnove i povratka, koje istovremeno ima i nominalno naveći broj realizovanih mjera.

EFEKTI RADA KANTONALNE VLASTINA ŽIVOT GRAĐANA

Jedan od ključnih ciljeva rada zakonodavne i izvršne vlasti u nekoj teritorijalno-administrativnoj jedinicitrebabiti održavanje visokog stupnja zaposlenosti, odnosno suzbijanje pojave nezaposlenosti građana koji žive unjoj. Stopa nezaposlenosti u nekoj administrativnoj jedinici prestavlja, zapravo, najbolji pokazatelj efekata rada te vlasti.

Zvanični statistički podaci[3] i dalje, bar kada je Srednjobosanski kanton u pitanju, govore da je rad vlasti i dalje potpuno neefektivan. Analizom podataka možemo jasno vidjeti da broj nezaposlenih u prvom kvartalu ove godine kontinuirano raste. Samo u prva tri mjeseca 2012. godine broj nezaposlenih je povećan sa 39.030 na 39.793 što predstavlja povećanje od skoro 2%. Istina aktuelna Vlada nije imala mnogo vremena da se bavi ovim problemom, ali bi svakako trebala imati na umu da je za vrijeme njenog kratkog mandata u ovoj godini broj građana koji traže posao porastao za preko 750. Istovremeno je broj uposlenih porastao za manje od 100 osoba.

	XII 2011	I 2012	II 2012	III 2012
Broj zaposlenih	38.847	38.982	38.931	-
Ukupno na evidenciji	39.030	39.405	39.654	39.793
Prijavljeni na evidenciju u toku mjeseca	822	991	802	714
Brisani sa evidencije u toku mjeseca	553	616	553	575
Zaposleni sa evidencije	289	354	309	360

Tabela 8. Zaposlenost i nezaposlenost u SBK

Obzirom da se zaposlenost uglavnom održavala na približno ujednačenom nivou (oko 38.900 uposlenih), a da je broj osoba koje aktivno traže posao još prošle godine premašio broj zaposlenih u ovom kantonu, te da se ova nepovoljna razlika povećava, nužno je ovo pitanje tretirati kao urgentan i ozbiljan problem. Podsjećamo na ranija upozorenja da ovakvo stanje prije svega povećava broj korisnika kod institucija socijalne zaštite građana (zavodi za zapošljavanje, zdravstvena i socijalna zaštita,...). Veći broj korisnika podrazumjeva i povećanje budžetskih zahtjeva za njihovo zbrinjavanje. Međutim, u uslovima i okvirima koji vrijede u Srednjobosanskom kantonu (gdje nema dovoljno sredstava, postoje drugi prioriteti,...), to dovodi do institucionalne slabosti koja onemogućava građanima da ostvare svoja zakonska prava. Drugi problem predstavlja pritisak institucija na privredni sektor i njegov razvoj. Ovakvo stanje, prijeko potrebna sredstva za kapitalna ulaganja i razvoj privrednih djelatnosti, preusmjerava u druge neproduktivne oblasti, a zbog nedostatka sredstava sve češći su i dodatni nameti privrednom sektoru, pa i samim građanima. Dugoročno gledano ovakvo stanje vodi kolapsu privrednih subjekata.

Upravo zbog navedenog Vlasti ovog kantona u 2012 godini treba da pokažu spremnost da se sistemski bore sa problemom nezaposlenosti. Kao polaznu tačku u dugom nizu neophodnih mjera i aktivnosti, koje bi dovele do smanjenja nezaposlenosti, institucije vlasti na dnevni red trebaju staviti Strategiju zapošljavanja, a u fokus javnosti dovesti politike za stvaranje povoljnijeg ambijenta rada i poslovanja.

[3]Podaci preuzeti iz zvaničnih biltena Federalnog zavoda za statistiku, Federalnog zavoda za zapošljavanje.

Zbog vlastitog stranačkog sastava i bojazni od mogućeg prekida teško postignutog dogovora (prilikom imenovanja), aktelna Vlada uživa trenuno snažnu podršku Skupštine, te stoga ima preduslove da stvari u ovom kantonu pomjeri sa mrtve tačke. Istovremeno, ovakvo stanje je mač sa dvije oštrice, jer upravo ta bojazan pruža Vladi snažno oružije da vrši pritisak na rad Skupštine i njenih zastupnika, što se jasno manifestovalo u nedovoljnoj elastičnosti Vlade prema amandmanima zastupnika i političkih partija kao i tretmanu zastupničkih pitanja i inicijativa.

Neuobičajeno dobar primjer koji pokazuje kako treba da funkcionišu dva ravnopravna stuba vlasti u nekoj administrativnoj jedinici pokazale su Vlada i Skupština Srednjobosanskog kantona kada je donošen Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti u Srednjobosanskom kantonu. Napori, ozbiljnost i međusobno uvažavanje koji su bili prisutnu pri sistemskom uređenju ovog pitanja, a koje su pokazale Vlada i Skupština ali drugi socijalni partneri su zaista rijetki u političkom životu na ovom prostoru. Dešavanja na ovom primjeru trebaju biti obrazac ponašanja koji bi zaista bio koristan i po drugim pitanjima, a ovdje prije svega mislimo na pitanje socijalne zaštite, obrazovanja, kulture ali i drugih važnih tema iz kantonalne nadležnosti.

S druge strane tretman zastupničkih pitanja i inicijativa od strane Vlade bi se moglo unaprijediti. Na sjednicama Skupštine se već čuju prozivanja pojedinih zastupnika da se sa odgovorima kasni zbog čega se pitanja ponavljaju. Osim toga ogroman broj odbijenih amandmana je indikator Vladi da pokuša pronaći više fleksibilnosti kada je amandmansko dijelovanje zastupnika u pitanju.

Nasuprot tome, Skupština je sve mjere koje su dostavljene iz Vlade usvojila uz široku podršku, kao i skupštinska radna tijela. Međutim, niskom dinamikom rada (rijetkim zasjedanjima) Skupština nepotrebno usporava zakonodavne i druge legislativne procese. Dobar primjer je program rada Vlade koji je Vlada usvojila 09.02.2012. godina ali je on prihvaćen od strane Skupštine tek 29.02.2012. godine, zatim Zakon o zakupu/najmu stana i td.

TRANSPARENTNOST RADA VLADE SBK

Vlada Srednjobosanskog kantona spada u institucije koje imaju zavidan stepen transparentnosti rada. Sve tražene informacije, akte i ostale materijale tokom 2012. godine iz Vlade Srednjobosanskog kantona su dostavljeni blagovremeno. Uredno su najavljivane sjednice i dostavljani pozivi za iste.

Vlada Srednjobosanskog kantnona ima zvaničnu web prezentaciju (stranicu), koja se nalazi na domenu www.sbk-ksb.gov.ba. Na žalost, ona ne predstavlja dobro polazno mjesto za informisanje o vladinim aktivnostima, jer ima izrazit statični karakter u kome dominiraju kontakt informacije ministarstava, kantonalnih institucija i službi itd.

Aktuelnost informacija prikazanih na web stranici je samo za određene kategorije dobra. Uredne su samo najave sjednica Vlade, kao i saopštenja sa održanih sjednica te najave i rezultati vozačkih ispita. Sadržajno stranica je vrlo štura i ako izuzmemo dio sa kontaktima kantonalnih ministarstava i institucija, te najave i saopštenja sa sjednica, potpuno neupotrebljiva. Osim toga sistem navigacije je jako konfuzan.

Prisustvo sjednicama Vlade SBK

Kao što smo ranije naveli, u prvom kvartalu 2012. godine Vlada SBK imala 12 sjednica sa ukupno 14 zasjedanja. Prisustvo članova Vlade prikazano je u slijedećoj tabeli:

Predstavnik	Stranka	Resor / Ministarstvo	Prisustvo
Lendo Tahir	SDA	Premijer Vlade SBK	14
Nikola Grubešić	HDZ	Ministarstvo zdravstva i socijalne politike	14
Gavranović Zdravko	SDP	Ministarstvo finansija	14
Jozo Jurina	HDZ BiH	Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta	14
Helez Nijaz	SDP	Ministarstvo prostornog uređenja, obnove i povratka	13
Luković Zoran		Ministarstvo pravosuđa i uprave	14
Milanović Sedžad	SDA	Minstarstvo privrede	12
Jozo Lučić	HDZ 1990	Ministarstvo untrašnjih poslova	14
Selimović Senad	SDP	Ministarstvo šumarstva, vodoprivrede i poljoprivrede	13

Tabela 9. Prisustvo na sjednicama članova Vlade SBK

U izvještajnom periodu dva izostanka sa sjednica Vlade SBK imao je Milanović Sedžad (Minstar privrede). Također, po jedan izostanak imali su Helez Nijaz (Ministar prostornog uređenja, obnove i povratka) i Selimović Senad (Ministar šumarstva, vodoprivrede i poljoprivrede).

Primanja članova Vlade SBK

U momentu pisanja izvještaja bila su nam dostupna primanja članova Vlade za prva dva mjeseca 2012. godine. Slijedeća tabela prikazuje primanja članova Vlade, gdje je prikazan iznos mjesečne plate kao i ukupan iznos koji su članovi Vlade dobili za januar i februar 2012. godine (plata i topli obrok).

Ime i prezime	Plata	Plata i topli obrok jan-novembar
Lendo Tahir	2.566,65	4.678,07
Grubešić Nikola	2.289,90	5.198,36
Gavranović Zdravko	2.419,99	5.628,31
Jurina Jozo	2.478,11	5.573,94
Helez Nijaz	2.315,44	5.381,91
Luković Zoran	2.414,06	5.620,53
Milanović Sedžad	2.336,36	5.386,89
Lučić Jozo	2.976,47	6.542,99
Selimović Senad	2.279,44	5.306,04
Ukupno	**22.076,42**	**49.317,04**

Tabela 10. Primanje članova Vlade SBK

Inače, članovi Vlade imaju pravo na isplatu plate godinu dana nakon isteka mandata a ovo pravo u 2012. godini koriste slijedeći bivši članovi Vlade SBK:

- Bajro Makic - pravo na isplatu plate koristi od novembra 2011. godine
- Ždralović Semin - pravo na isplatu plate koristi od novembra 2011. godine

- Davidović Ivica- pravo na isplatu plate koristi od avgusta 2011. godine
- Sikirić Slavko - pravo na isplatu plate koristi od avgusta 2011. godine
- Karatović Anto - pravo na isplatu plate koristi od avgusta 2011. godine

Ime i prezime	Plata	Plata jan-feb
Ždralović Semin	2488,69	5462,42
Bajro Makić	2418,83	4486,93
Davidović Ivica	1081,48	2430,57
Sikirić Slavko	2209,04	4418,08
Karatović Anto	1162,26	3714,61

Tabela. 11 Primanje bivših članova Vlade SBK

Članovi Vlade su u iznosu plata za januar dobili i razliku plata za 10., 11. i 12. mjesec 2011. godine, koja je izvršena po obračunu po novom Zakonu o platama. Mjesečno se za plate članova Vlade SBK iz Budžeta izdvaja **22.076,42 KM**. Iznos je puno veći kada dodamo i topli obrok i doprinose na primanja. Za plate bivših članova Vlade SBK mjesečno se izdvaja **9.360 KM.**

PROSJEČAN NIVO AKTIVNOSTI I LAGANI PAD INTENZITETA RADA

Sa 12 održanih sjednica i 301 razmatranom mjerom u prvom kvartalu 2012. godine, Vlada Srednjobosanskog kantona je, konačno, nivo svojih aktivnosti podigla na prosjek ostalih kantonalnih vlada u Federaciji BiH, pri tome je zadržan visok udio vanrednih sjednica (1/3 održanih sjednica je imala vanredni karakter). Istovremeno je tokom ovog perioda intenzitet rada Vlade SBK nažalost imao laganu silaznu putanju. U prva tri mjeseca broj održanih sjednica-zasjedanja je kontinuirano opadao. Sa 6 sjednica u januaru na 2 sjednice u martu (3 zasjedanja), odnosno sa 139 mjera razmatranih u januaru na 109 mjera u martu (uključujući i nastavak 11 sjednice održan 02.04.2012. godine). Ovakvom stanju doprinijelo je Ministarstvo unutrašnjih poslova te Ministarstvu šumarstva poljoprivrede i vodoprovrede koja su za sjednice Vlade mjesečno pripremale 3 odnosno 4 mjere (u prosjeku jedva jedna mjera po sjednici).

IZOSTANAK STRATEŠKOG PRISTUPA

U prvom kvartalu 2012. godine na dnevnom redu sjednica Vlade Srednjobosanskog kantona nije bilo mjera koje na strateški način uređuju pitanja iz kantonalne nadležnosti. U ovom periodu Vlada se bavila uglavnom dnevno operativnim mjerama. Preko 50% razmatranih mjera odnosilo se na implementaciju budžetskih sredstva, organizovanje rada javne uprave i kadrovsku politiku u kantonu.

Još uvijek ovaj kanton nema Strategiju zapošljavanja, Strategiju razvoja i Stratgiju razvoja poljoprivrede. To su dokumenti koji bi trebali da pokažu spremnost institucija vlasti da se sistemski bori sa problemom nezaposlenosti i predstavljaju polaznu tačku u dugom nizu neophodnih mjera i aktivnosti koje bi dovele do smanjenja nezaposlenosti.

SKROMAN NIVO ZAKONODAVNIH AKTIVNOSTI

Zakonodavna aktivnost Vlade Srednjobosanskog kantona u prva tri mjeseca 2012. godine bila je skromna. Naime, tokom ovog perioda Vlada SBK utvrdila je šest zakona, u prosjeku dva zakon mjesečno. U odnosu na ukupan broj razmatranih mjera zakonodavna aktivnost Vlade SBK je jedva 2%. Istina, u odnosu na predhodne sazive ove institucije, primjetan je napredak jer se sa prosječno jednog zakona mjesečno u prošloj godini, ovaj vid aktivnosti povećao na dva zakona mjesečno, no to je, imamo li na umu ogromne zaostatke iz ranijih perioda, još uvjek ispod potrebnog nivoa aktivnosti.

NAPREDAKU PROGRAMIRANJU RADA

Upoređujući Programiranje rada Vlade Srednjobosanskog kantona za 2012. godinu sa Programima i načinom na koji su oni donošeni u predhodnom periodu uočljivo je nekoliko činjenica koje govore da je došlo do pozitivnog pomaka u ovom vrlo važnom procesu. Iako je Program donešen uz zakašnjenje, ono je znatno kraće nego je to bio slučaj u ranijem perodu (Vlada je kasnila jedan mjesec, dodatno se čekala potvrda Skupštine). Druga važna činjenica jeste metodološki napredak pri njegovoj izradi. Pri izradi programa rada za 2012. godinu ministarstva i Vlada uložili su dodatne napore te objasnili razloge donošenja svake mjere pojedinačno, način na koji svaka planirana mjera treba biti donešena, objasnili su postupak donošenja, nastojali su da preciziraju

rokove, itd. Osim toga program rada za 2012. godinu sadrži i dodatno navedene operative mjere ministarstava i Vlade. Zakoni su dobili dominantan dio u programu rada itd.

Nasuprot ovome, kao zamjerke procesu planiranja se uz kašnjenje može dodati i skroman nivo planiranih aktivnosti, gdje najambiciozniji program nekog ministarstva sadrži 1,5 mjeru mjesečno.

NIZAK NIVO REALIZACIJE PROGRAMA RADA

Uprkos unaprijeđenjima u procesu planiranja i skromnom obimu planiranih mjera, važno je istaknuti da je Vlada Srednjobosanskog kantona, zadržala nisku stopu realizacije vlastitih programskih obaveza. Naime, Vlada je u prvom kvartalu 2012. godine realizovala oko 25% svojih kvartalnih i oko 8% svojih godišnjih obaveza. Ovome su najveći doprinos dali Ministarstvo prosvjete, znanosti, kulture i športa, Ministarstvo zdravstva i socijalne politike, Ministarstvo šumarstva, poljoprivrede i vodoprivrede i Ministarstvo unutrašnjih poslova, koji nisu realizovali niti jednu programsku mjeru. Ministarstvo prosvjete, znanosti, kulture i športa je planiralo 3 mjere ali nije realizovalo niti jedno a preostala 3 ministarstva su planirali u prvom kvartalu po jednu mjeru koji nisu realizovali.

NEDOVOLJNA EFEKTIVNOST RADA VLASTI

Iako postoje izvjesni pozitivni pomaci u radu kantonalnih institucija u Srednjobosanskom kantonu, (povećan broj sjednica, razmatranih mjera, unaprijeđenje planiranja itd) prvenstveno zbog činjenice da se vlast bavila uglavnom dnevno operativnim poslovime i sistemskim uređenjem vlastitih odnosa efekti rada vlasti još uvjek se malo osjete na životima građana. U prvom kvartalu 2012. godine broj nezaposlenih je porastao skoro 2%, korisnika socijalne pomoći i javnih kuhinja je sve više, prosječna plata uposlenih u SBK je jedna od najnižih u Federaciji (samo Posavski kanton ima nižu prosječnu platu) itd. Istina, aktuelna Vlada nije imala mnogo vremena da se bavi ovim problemom (što nije slučaj sa Skupštinom), ali bi svakakdnevno trebala imati na umu dobrobit građana ovog kantona, a istu ozbiljnost i energiju, sa kojom je pristupila donošenju Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti, pokazati pri sistemskom uređenju pitanja iz oblasti zapošljavanja, zdravstva, socijalne politike itd..

PREPORUKE

- Vlada i Skupština trebaju hitno pristupiti izradi Strategije razvoja SBK, Strategije zapošljavanja i Strategije razvoja poljoprivrede, kako bi stvorili povoljniji ambijent i unaprijedili život građana ovog kantona.

- Napraviti plan tematskih sijednica sa precizno definisanim temama i dosljedno se držati tog plana.

- Intenzivirati rad. Povećati broj sjednica, broj tačaka dnevnog reda, kako bi se nadoknadili zaostaci iz predhodnog perioda.

- Redizajnirati i ažuritati zvaničnu web stranicu Vlade.